

Streven naar Fusies van Belangen

Prof. dr. ir. Anke van Hal, Bestuurlijk Gesprek RES regio Utrecht, Putten, 20 September 2024

Opzet

Fusie van Belangenperspectief

Context

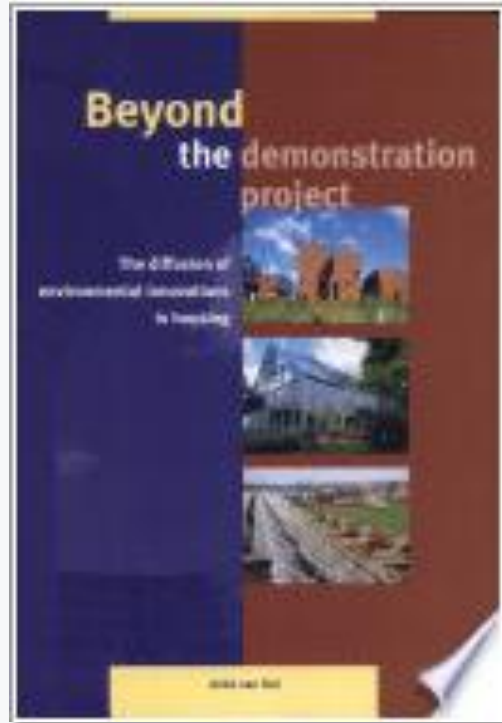
Fusie van Belangenstrategie & de derde succesfactor

Het Fusie van Belangen Perspectief

Ecowijken in de jaren negentig

Beyond the demonstration project

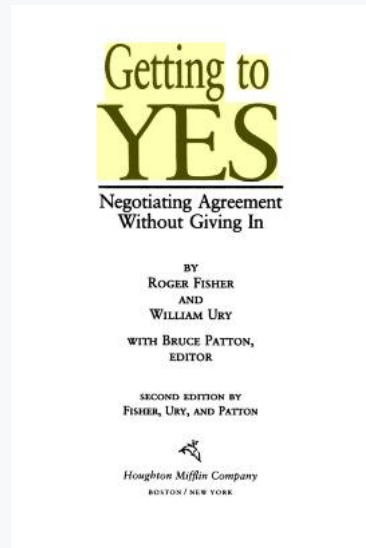
Proefschrift 2000

Barbra Batshalom

Green Mindset Approach (2001)

Green Mindset Approach (2001)

1981

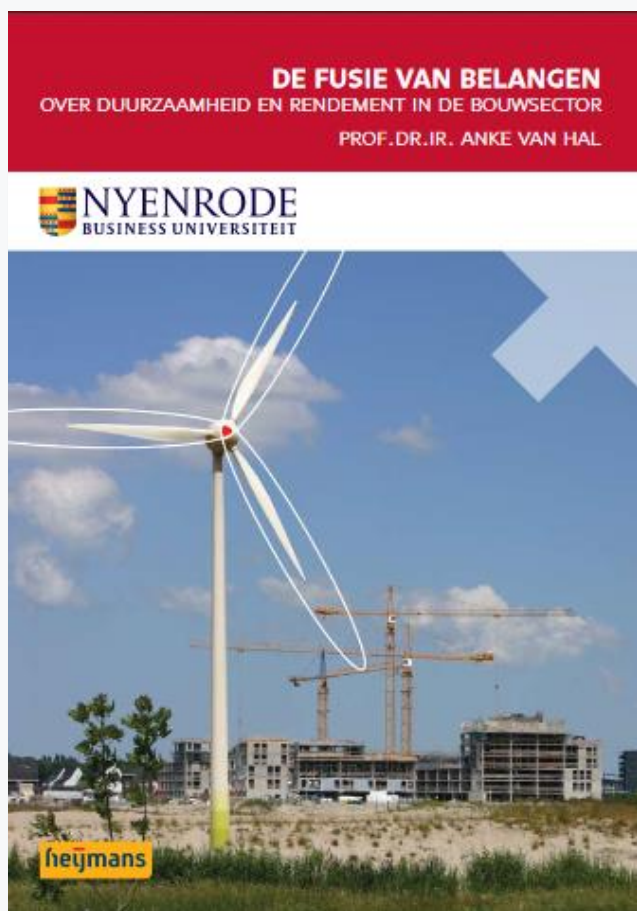
1996

Interests Based Bargaining of Harvard's PoN

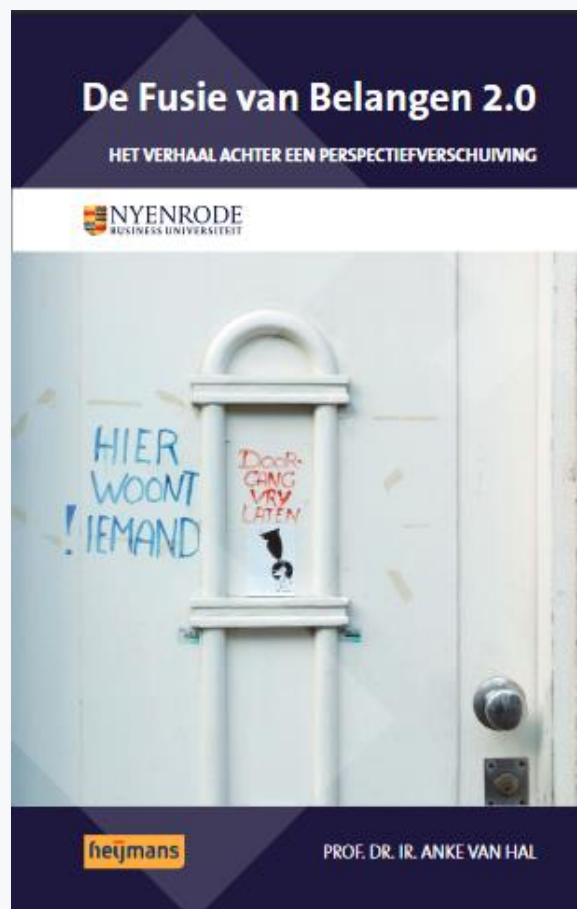

Prof. dr. Gerard Keijzers, directeur NBU Center for Sustainability

2009: perspectief en bouw

2014: perspectief, strategie en bouw

2024: perspectief, strategie algemeen

Hoofdboodschap

Accepteer dat focus op eigenbelang altijd een rol speelt

Probeer eigenbelang te behartigen met behulp van
duurzaamheidsmaatregelen (maatschappelijke belangen)

Blijf niet praten maar ga aan de slag

SDG's

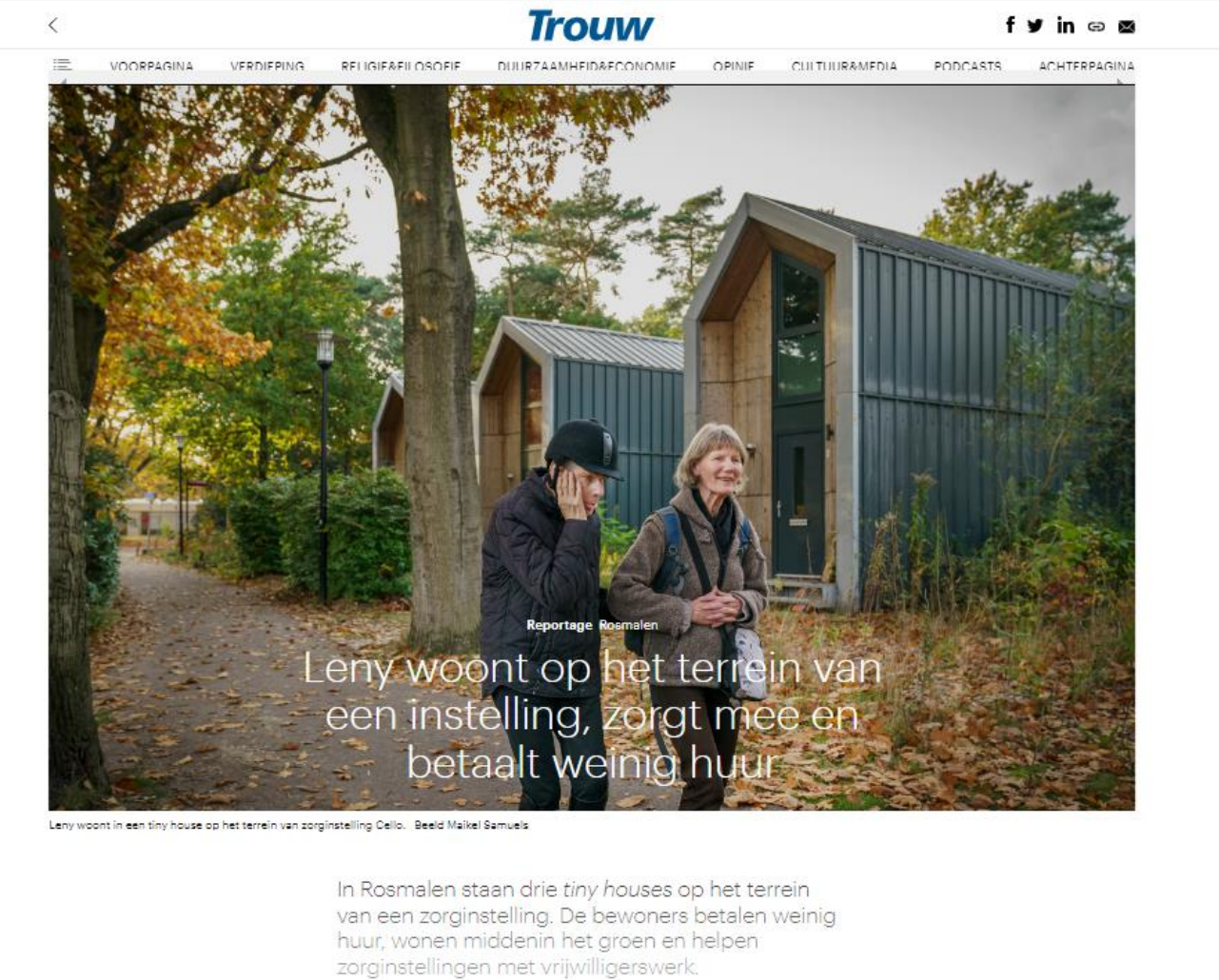
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

Voorbeeld

De schoenenkast

Voorbeeld

The image shows a screenshot of a news article from the Dutch newspaper Trouw. The article is titled "Leny woont op het terrein van een instelling, zorgt mee en betaalt weinig huur" (Leny lives on the grounds of an institution, helps out and pays little rent). The article is part of a reportage from Rosmalen. The main image shows a woman, Leny, standing on a path next to a small, modern tiny house. The tiny house has a dark green metal exterior and a wooden door. The background shows a row of similar tiny houses and trees with autumn foliage. The article text below the image reads: "In Rosmalen staan drie tiny houses op het terrein van een zorginstelling. De bewoners betalen weinig huur, wonen middenin het groen en helpen zorginstellingen met vrijwilligerswerk." (In Rosmalen, three tiny houses stand on the grounds of a care institution. The residents pay little rent, live in the middle of the green and help care institutions with volunteer work.)

Trouw f t in e m

VOORPAGINA VERDIEPING RELIGIE&FILOSOFIE DIJURTAAMHEID&ECONOMIE OPINIE CULTUUR&MEDIA PODCASTS ACHTERPAGINA

Reportage Rosmalen

Leny woont op het terrein van een instelling, zorgt mee en betaalt weinig huur

Leny woont in een tiny house op het terrein van zorginstelling Cello. Beeld Maikel Samuels

In Rosmalen staan drie *tiny houses* op het terrein van een zorginstelling. De bewoners betalen weinig huur, wonen middenin het groen en helpen zorginstellingen met vrijwilligerswerk.

Voorbeeld

living machine
Baima Canal, South China – voor en na
Jonathan Todd

Voorbeeld

Programmafinanciering (tot nog toe):

BIOBASED ROUTE

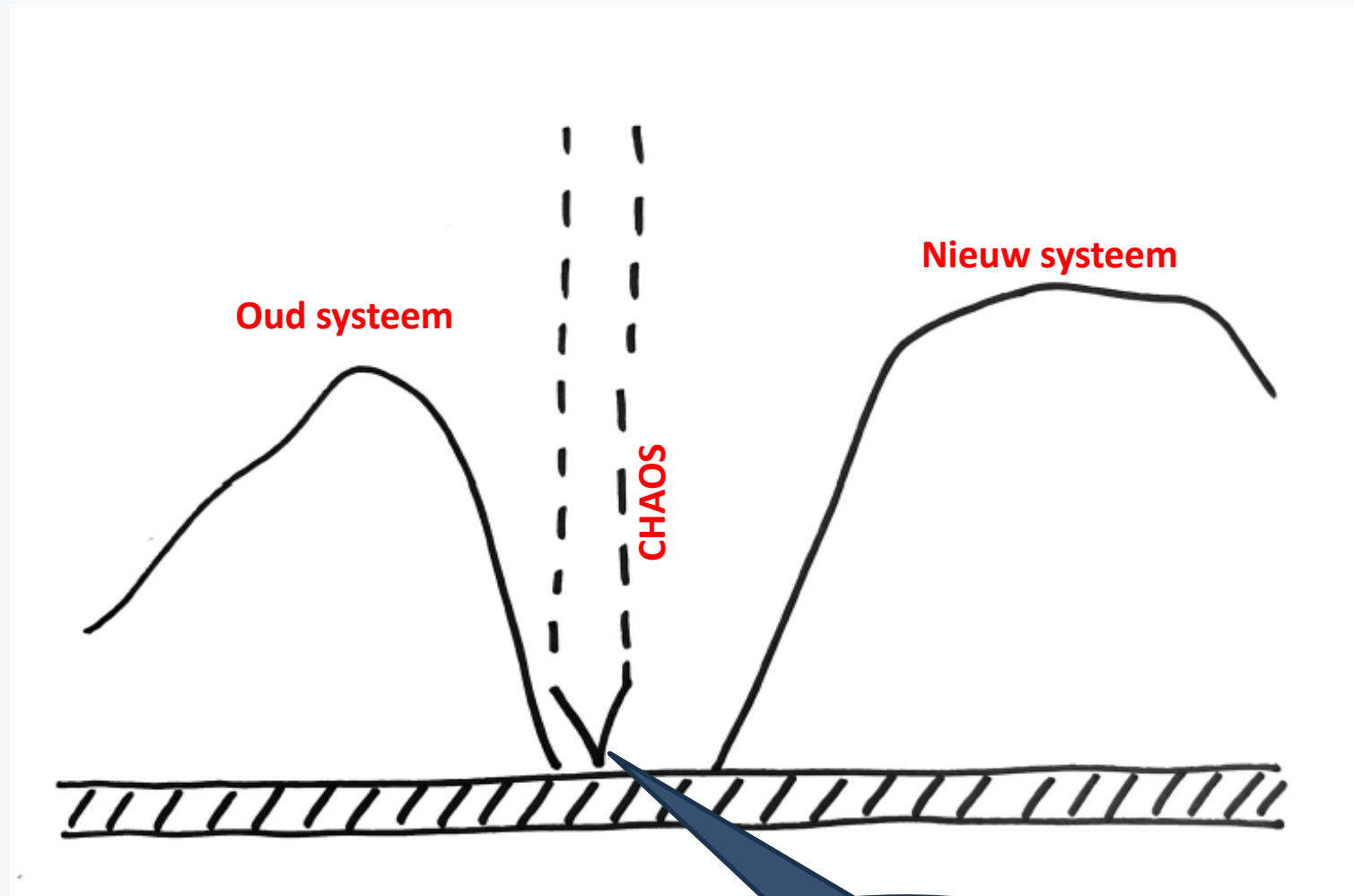
1. C(O₂) opslag in gebouwen (CSC = €'s)
2. Verdringing van CO₂-intensieve materialen
3. Nieuw verdienmodel boeren en dus minder Stikstof
4. Verdringing emissie door intensieve veeteelt
5. Makkelijk te industrialiseren = snelheid + prijseffect
6. Betere arbeidsomstandigheden op de bouwplaats
7. Gezonder wonen, werken en leren
8. Versterking lokale economie
9. Alternatief stikstof- en pesticiden afhankelijke monocultuur
10. Herstel biodiversiteit

Bron: Jan Willem van de Groep

De context: transitiedenken

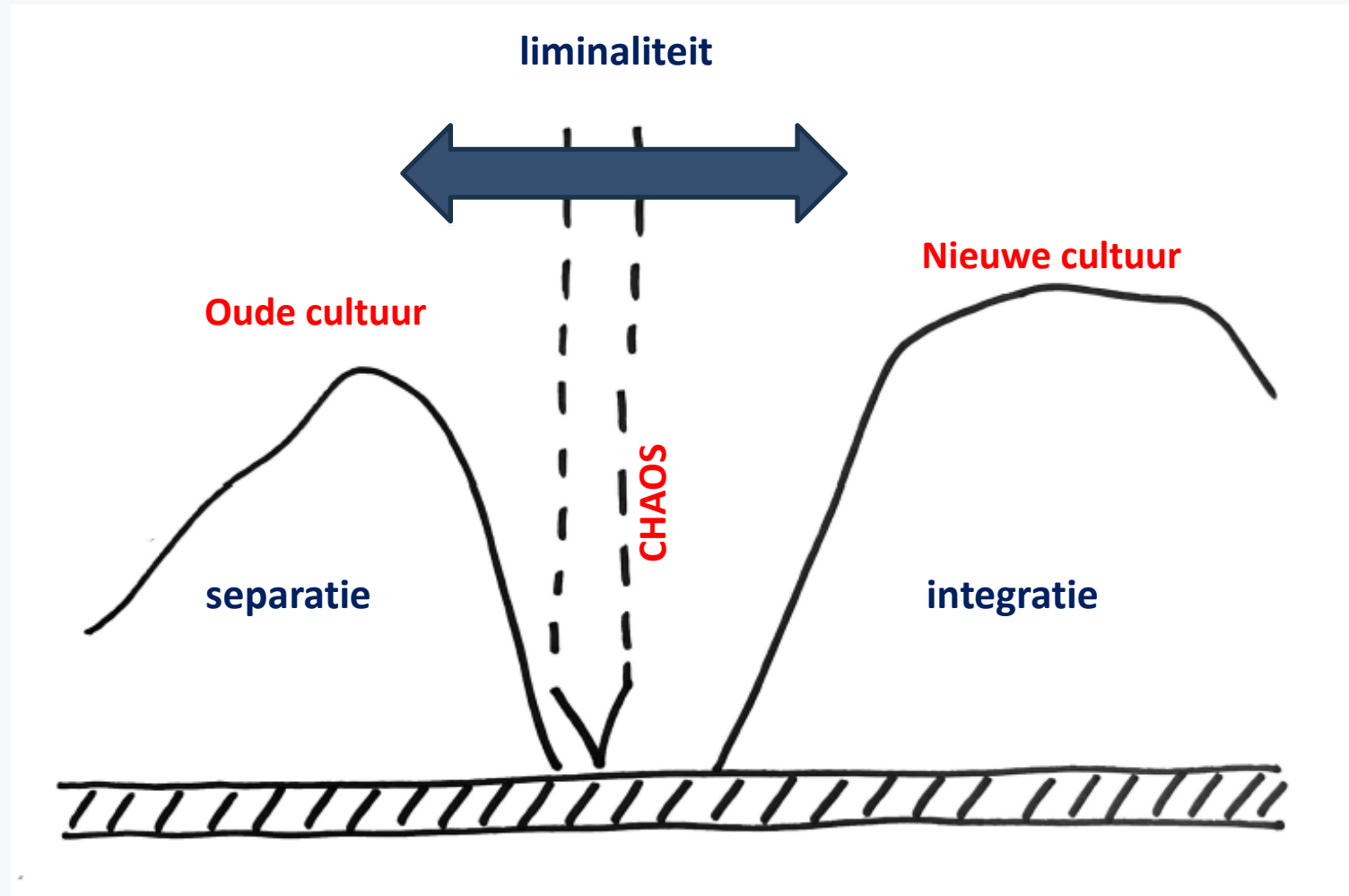
Chaos

Jan Rotmans: Omarm de chaos

Elkington: "Embrace uncertainty and discomfort"

Chaos

Chaos

Tricky tijden

Jitske Kramer

Onzekerheid

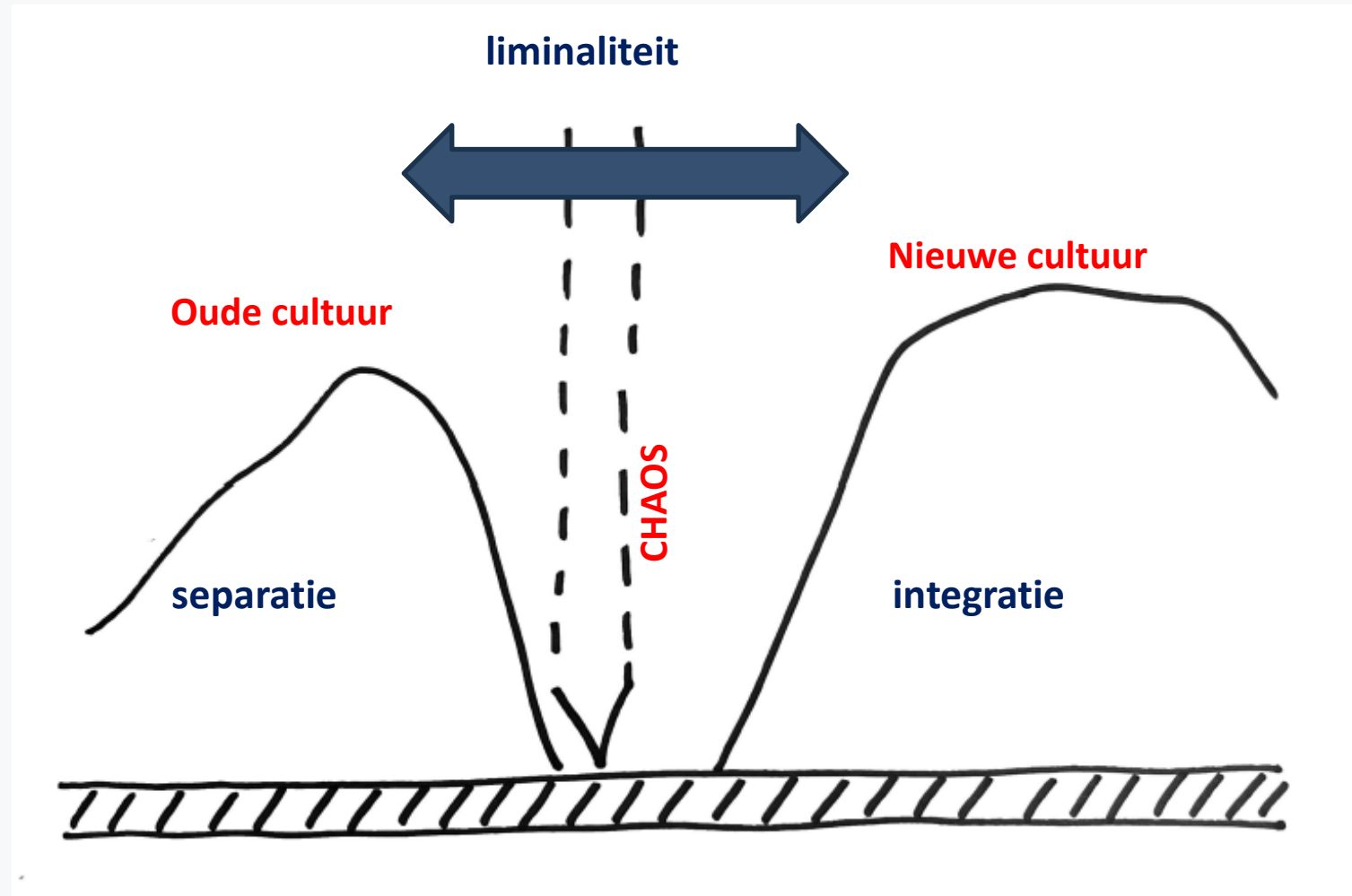
Wilde verhalen

Tricksters

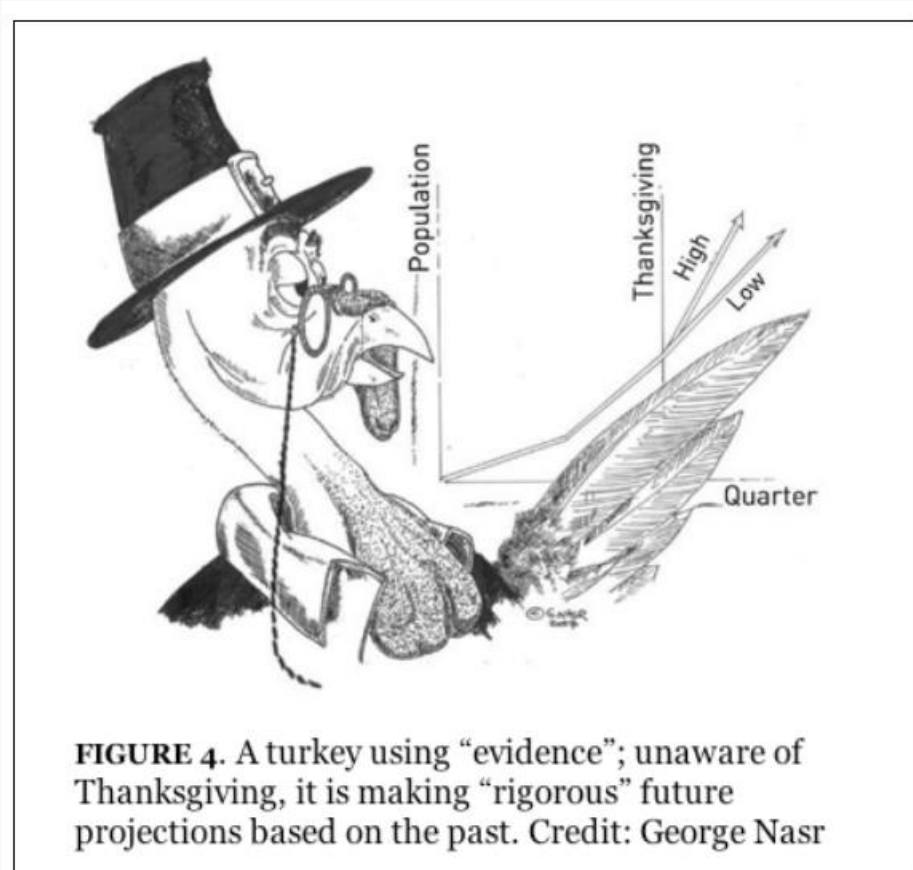
Verandering in
machtdynamiek

Het Risico dat we in de
liminaliteit blijven hangen

...

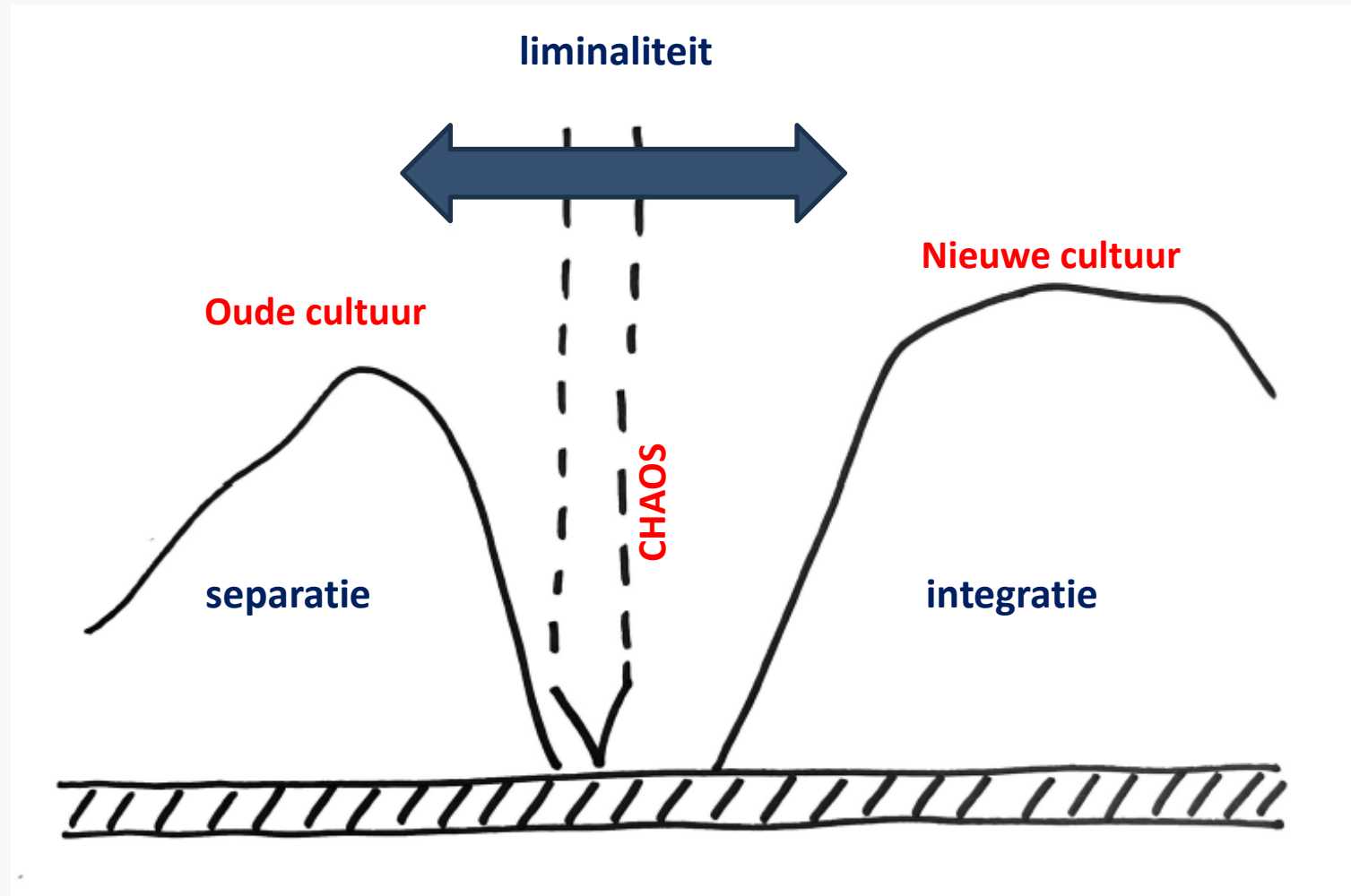

Kalkoengedrag

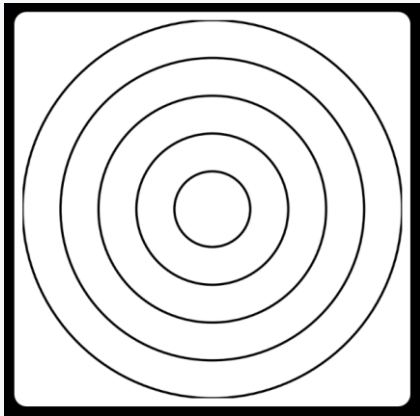

Taleb, N.N., Antifragile Things that gain from disorder, Random House USA Inc, 2013

Urgentie

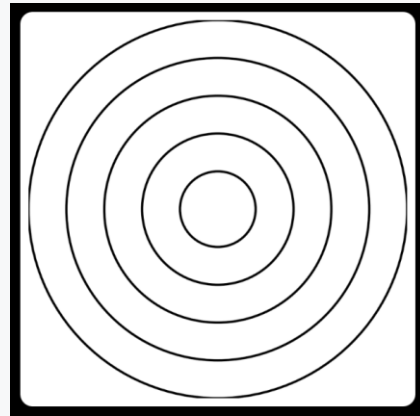

Waarden

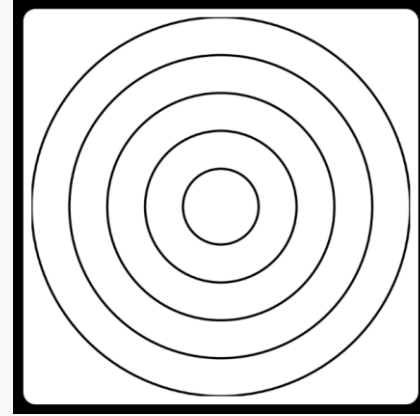
egoïstisch

*Doelen: bezit,
macht & status*

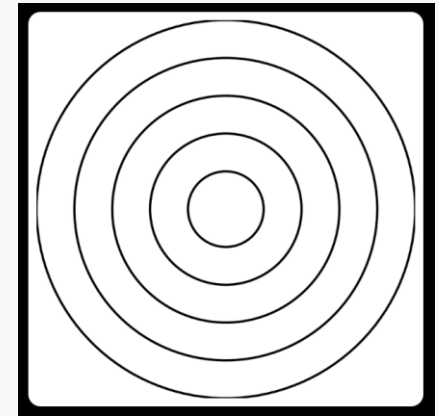
hedonistisch

plezier en comfort

altruïstisch

het welzijn van mensen

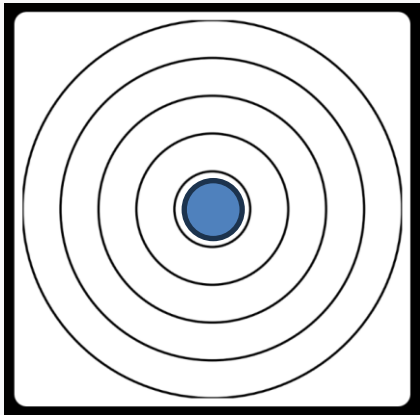

biosferisch

*het welzijn van
natuur & milieu*

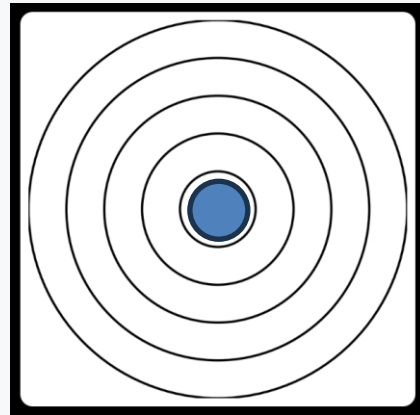
Waarden

Korte termijn eigenbelang

egoïstisch

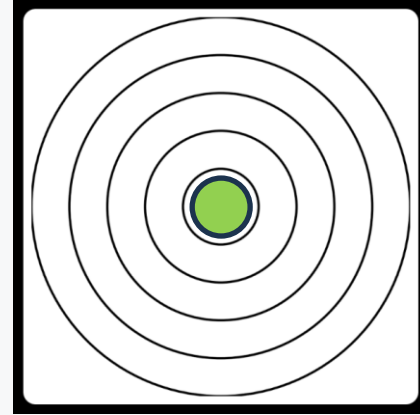
*Doelen: bezit,
macht & status*

hedonistisch

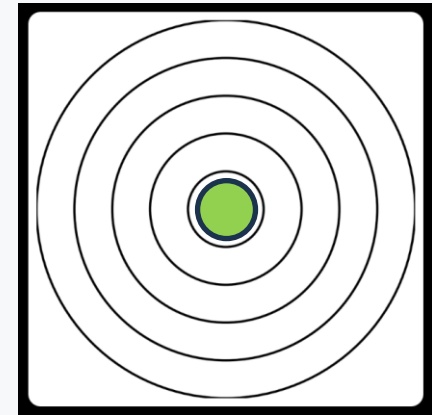
plezier en comfort

Lange termijn maatschappelijk belang

altruïstisch

het welzijn van mensen

biosferisch

*het welzijn van
natuur & milieu*

Goal Framing Theorie

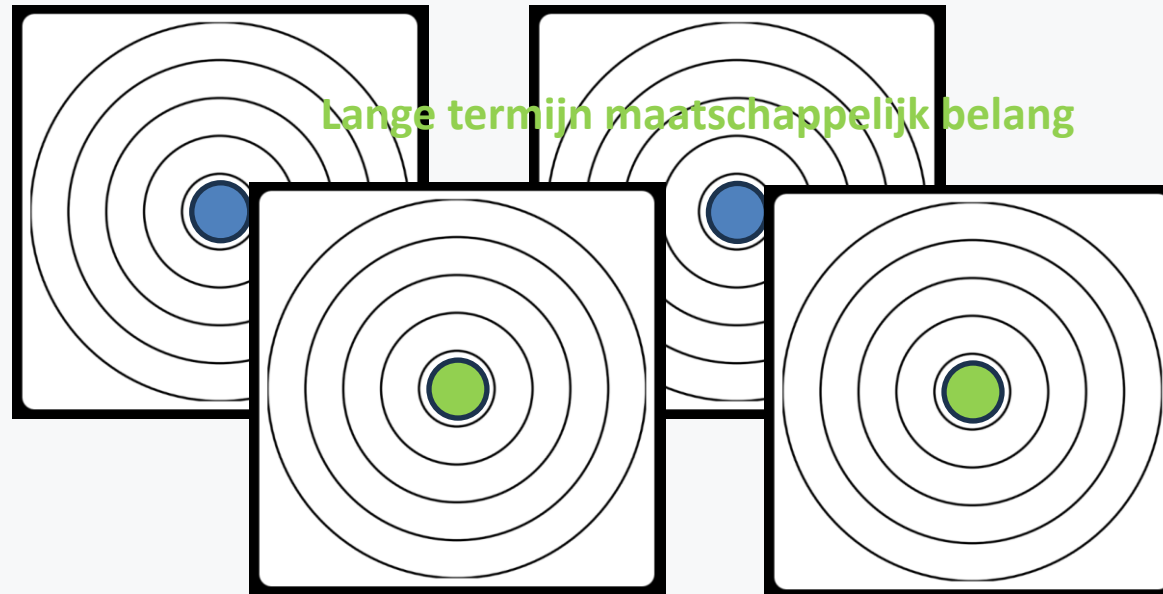
1. Mensen kunnen het bestaan van de problemen ontkennen
2. Mensen kunnen hun verantwoordelijkheid voor de problemen ontkennen
3. Mensen kunnen hun mogelijkheden om effectieve acties te ondernemen ontkennen
4. Mensen kunnen de impact van hun persoonlijke acties ontkennen

Bron:: Lindenberg & Steg (2007) *Normative, gain and hedonic goal frames guiding environmental behavior*

Goal Framing theorie: Fusies van belangn

Korte termijn eigenbelang

Small Wins

Table 1. Characteristics and indicators of small wins.

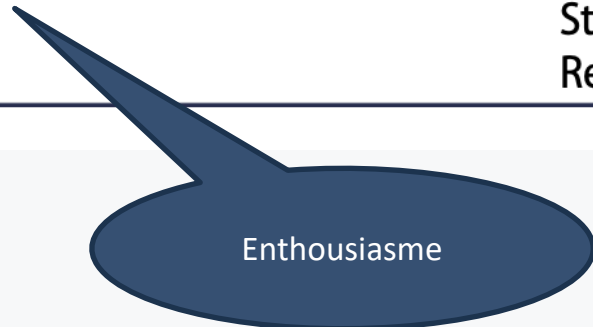
Characteristic	Indicator	Contra-indicator
Concrete outcomes	Visible results	Promises and ideas only
In-depth changes	Second- and third-order change	More of the same
	Radical new practices	Quick wins
		Low hanging fruit
Moderate importance	Micro or local level	Large scale
	Intermediate	Best practice
Positive judgement	Improvement	Small loss for many actors
	Step forwards	
	Related to shared ambition	

Termeer & Dewulf, 2019

Small Wins

Table 1. Characteristics and indicators of small wins.

Characteristic	Indicator	Contra-indicator
Concrete outcomes In-depth changes	Visible results Second- and third-order change Radical new practices	Promises and ideas only More of the same Quick wins Low hanging fruit
Moderate importance	Micro or local level Intermediate	Large scale Best practice
Positive judgement	Improvement Step forwards Related to shared ambition	Small loss for many actors

Termeer & Dewulf, 2019

Voorbeeld

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Volkshuisvesting Nederland > Documenten >

'Gebruik krachten van de wijk bij energietransitie'

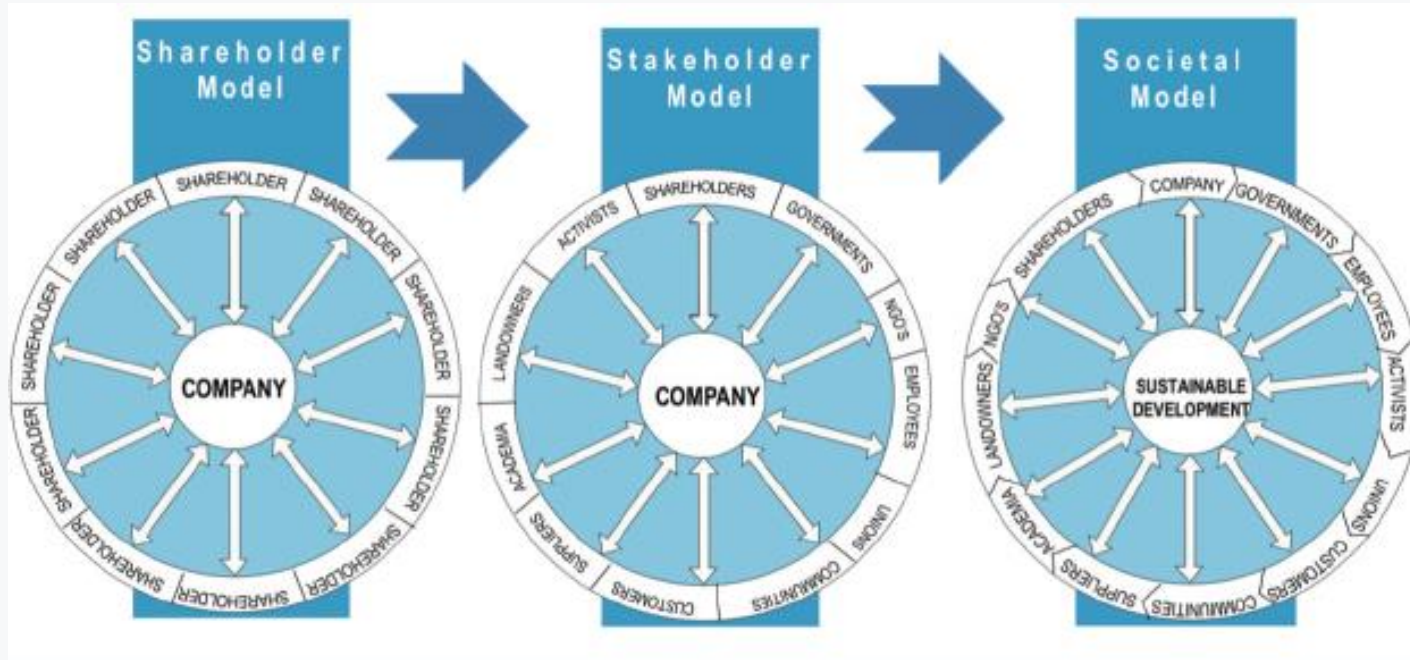
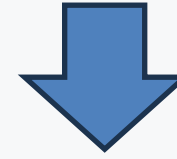
Praktijkverhaal | 04-01-2022

Samen met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Den Haag werkt Mohammed El Menhali aan jongerenproject Olievlek. In Olievlek worden jongeren opgeleid tot energietransitieambassadeurs. In de wijken helpen zij [energiearmoede](#) bestrijden.

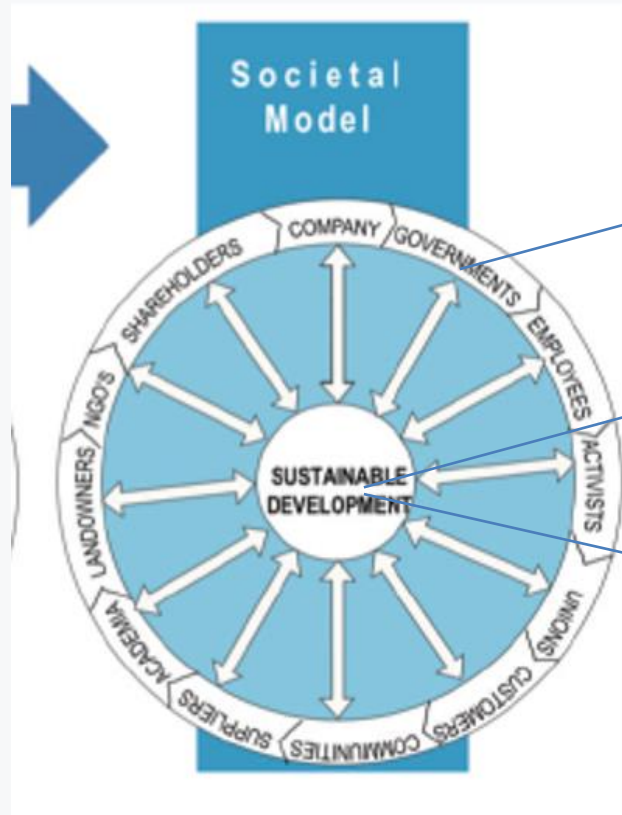
De Fusie van Belangenstrategie

Stakeholdertheorie

(van Cranenburgh, 2018)

De Fusie van Belangenstrategie (om de fase van liminaliteit te verkorten)

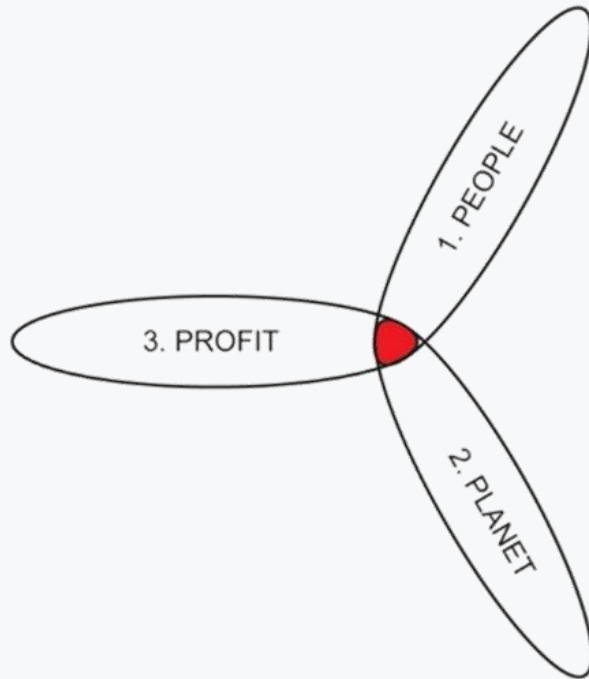
de belangen van alle stakeholders als startpunt

project gericht op één of meerdere SDG's

resultaat met indicatoren van een small win

(van Cranenburgh, 2018)

De Fusie van Belangenstrategie

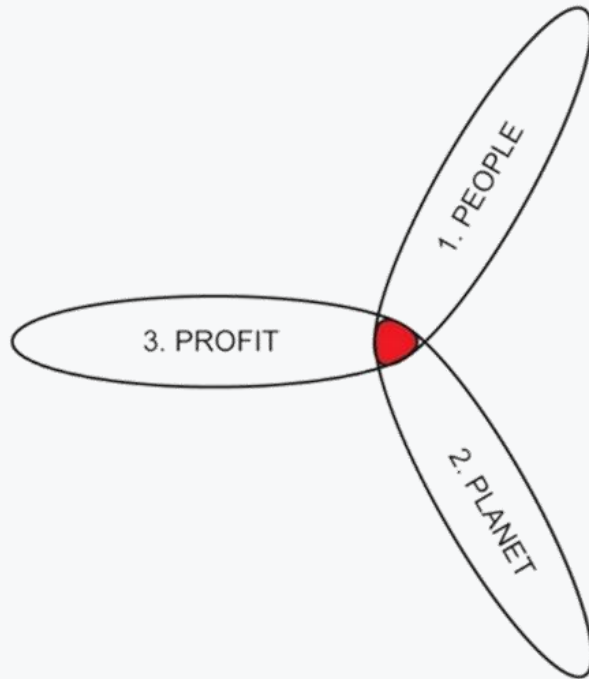

Stap 1 Inventariseer de belangen (in brede betekenis) van de mensen (de stakeholders) die betrokken zijn bij een duurzaamheidsproject

Als je streeft naar een small win blijft het aantal belangen overzichtelijk

De Fusie van Belangenstrategie

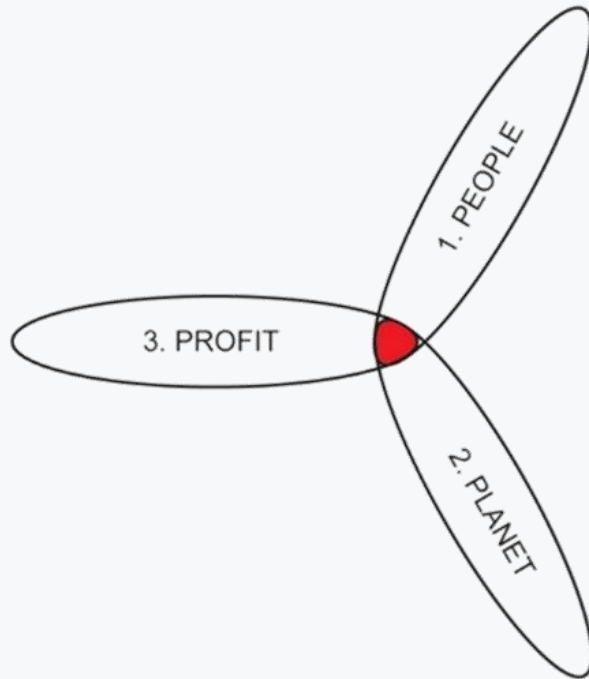

Stap 1 Inventariseer de belangen (in brede betekenis) van de mensen (de stakeholders) die betrokken zijn bij een duurzaamheidsproject

Step 2 (Door)ontwikkel een duurzaamheidsinnovatie op een manier die belangen van de stakeholders behartigt.

Hoe breder de definitie van duurzaamheid, hoe meer belangen behartigd kunnen worden

De Fusie van Belangenstrategie

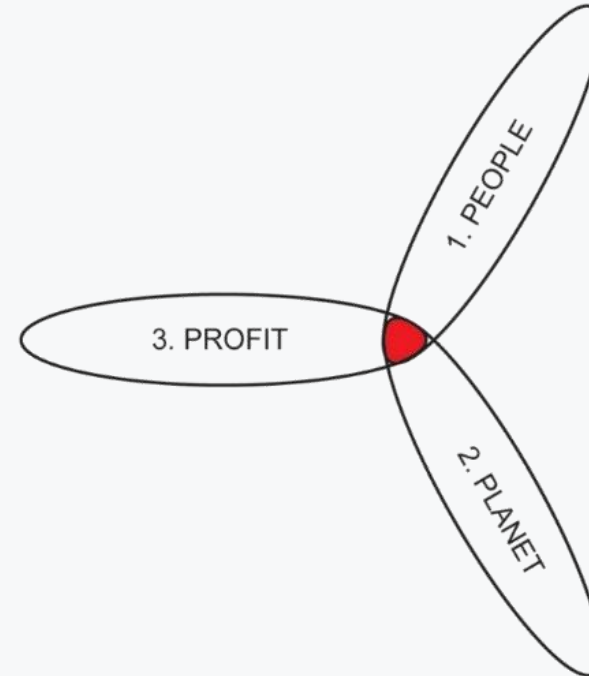
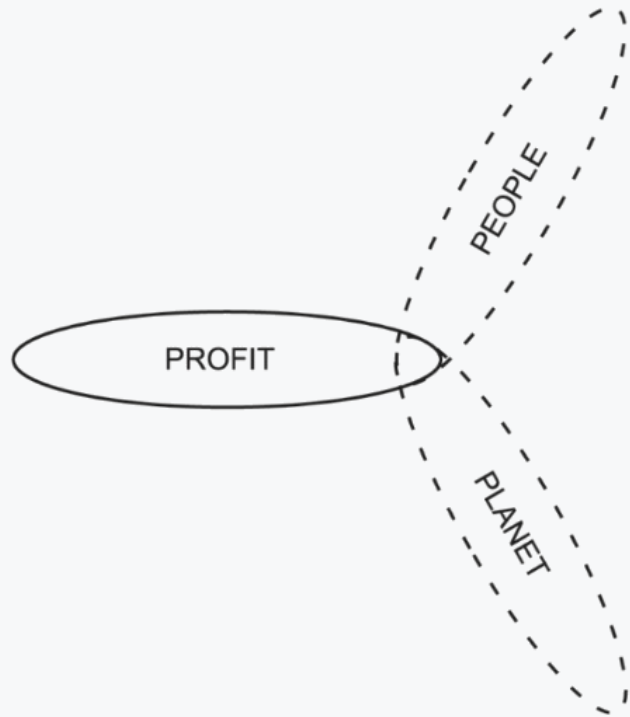

Stap 1 Inventariseer de belangen (in brede betekenis) van de mensen (de stakeholders) die betrokken zijn bij een duurzaamheidsproject

Stap 2 (Door)ontwikkel een duurzaamheidsinnovatie op een manier die belangen van de stakeholders behartigt.

Stap 3 Zorg (op creatieve wijze) voor de financiering van de duurzaamheidsinnovatie

De Fusie van Belangenstrategie

De derde succesfactor

van ingrepen in de bestaande woonomgeving met hoge energieambities

De slogan van de derde succesfactor

Bewoners centraal
Samen willen

Inbedden in een bredere context
Samen brengen

Gaat niet vanzelf
Samenwerken

De slogan van de derde succesfactor

Bewoners centraal
Samen willen

Inbedden in een bredere context
Samen brengen

Gaat niet vanzelf
Samenwerken

Als je daar niet op stuurt...

Bewoners centraal
Samen willen

Inbedden in een bredere context
Samen brengen

Gaat niet vanzelf
Samenwerken

Ontstaat er vertraging want...

Bewoners niet tijdig betrekken > vergroot wantrouwen > vertraging

Ontstaat er vertraging want...

Bewoners niet tijdig betrekken > vergroot wantrouwen > vertraging

Bestaande kennis over wijken niet benutten > creëert weerstand > vertraging

Let op! Wat professionals denken over de mening van bewoners klopt meestal niet

San Romanoway Resident Dreams

Shared at a Pop-up Park event

San Romanoway Revival Initiatives

1. Edible Balconies (2014)
2. Major Outdoor Revitalization (2015)
3. Skills Training & Programming (2015-16)
4. Indoor Tower Retrofit (Phase II- 2016/17)

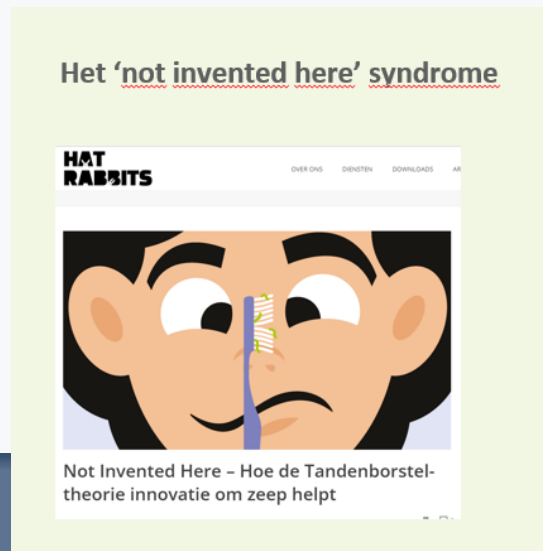
Bron: SNAP

Ontstaat er vertraging want...

Bewoners niet tijdig betrekken > vergroot wantrouwen > vertraging

Bestaande kennis over wijken niet benutten > creëert weerstand > vertraging

Geleerde lessen uit de praktijk en wetenschap niet benutten > doet vermijdbare fouten ontstaan > vertraging

Ontstaat er vertraging want...

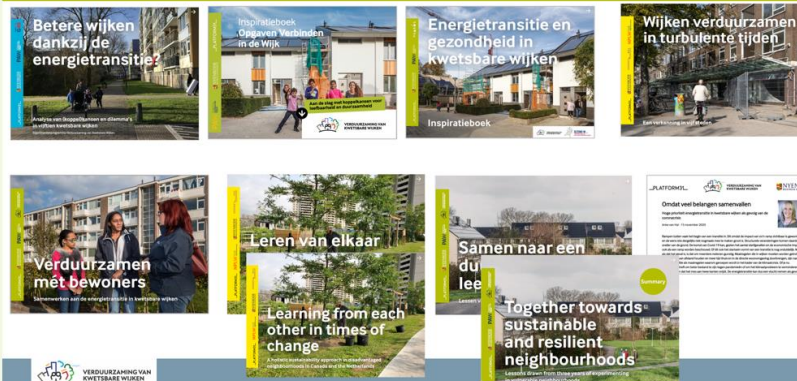
Bewoners niet tijdig betrekken > vergroot wantrouwen > vertraging

Bestaande kennis over wijken niet benutten > creëert weerstand > vertraging

Geleerde lessen uit de praktijk en wetenschap niet benutten > doet vermijdbare fouten ontstaan > vertraging

Programma Verduurzaming van Kwetsbare Wijken

Publications

Ontstaat er vertraging want...

Bewoners niet tijdig betrekken > vergroot wantrouwen > vertraging

Bestaande kennis over wijken niet benutten > creëert weerstand > vertraging

Geleerde lessen uit de praktijk en wetenschap niet benutten > doet vermijdbare fouten ontstaan > vertraging

Geen kennis delen en plannen afstemmen > creëert chaos > vertraging

Vijf voorwaarden om de Fusie van Belangenstrategie (en derde succesfactor) te kunnen gebruiken

Voorwaarde 1: Actiebereidheid

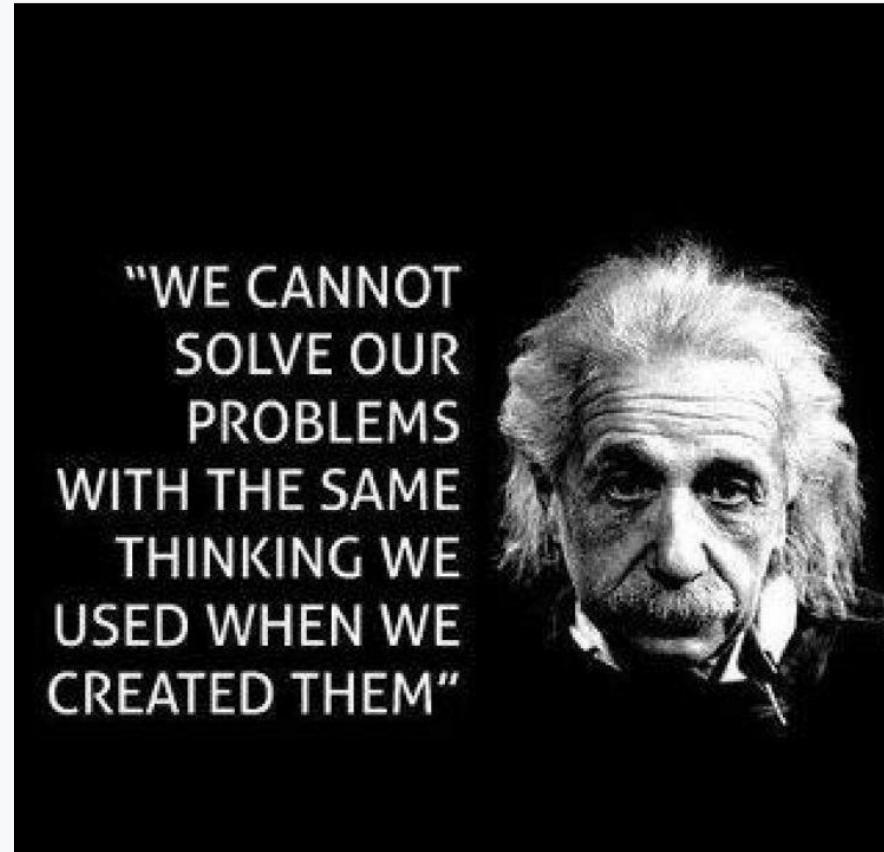

bron: Jan Rotmans

Voorwaarde 2: Geduld en Respect

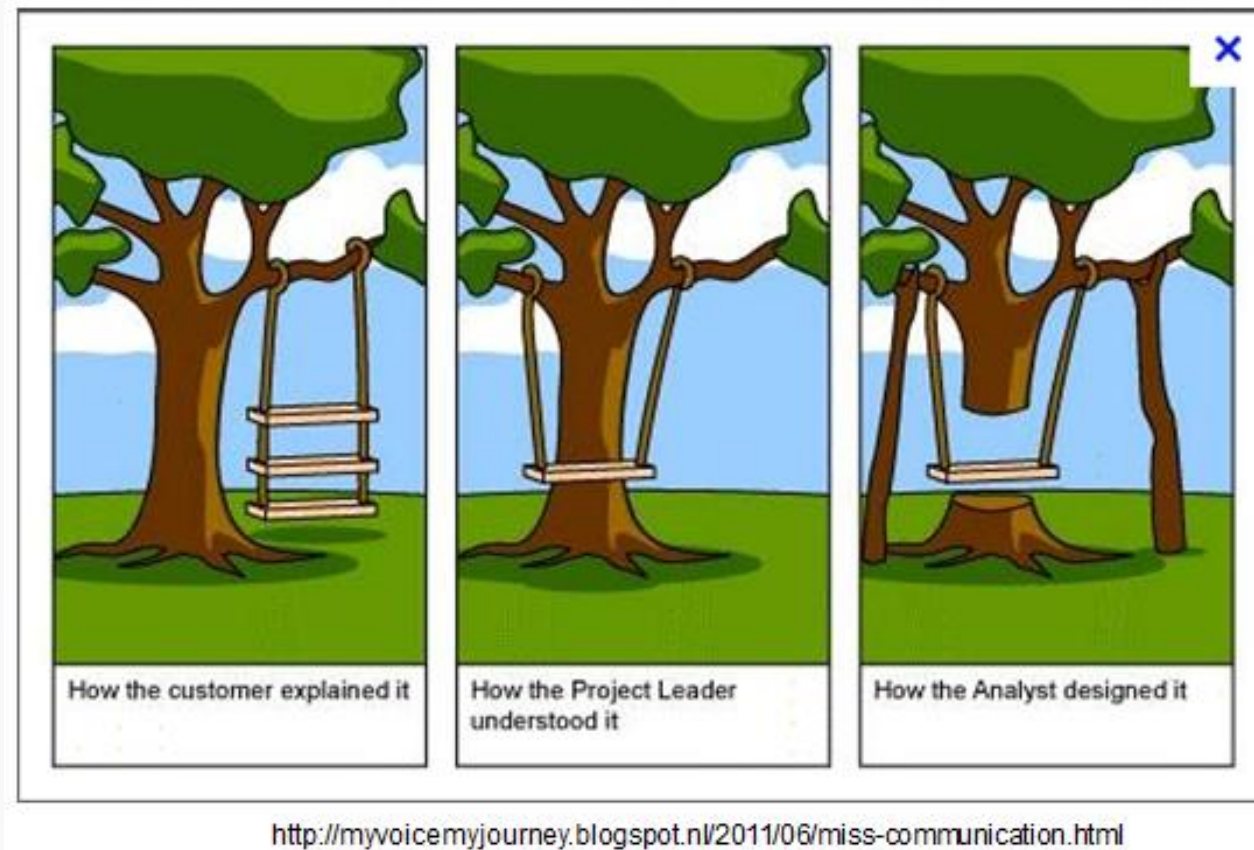
Voorwaarde 3: een Brede Blik en Creativiteit

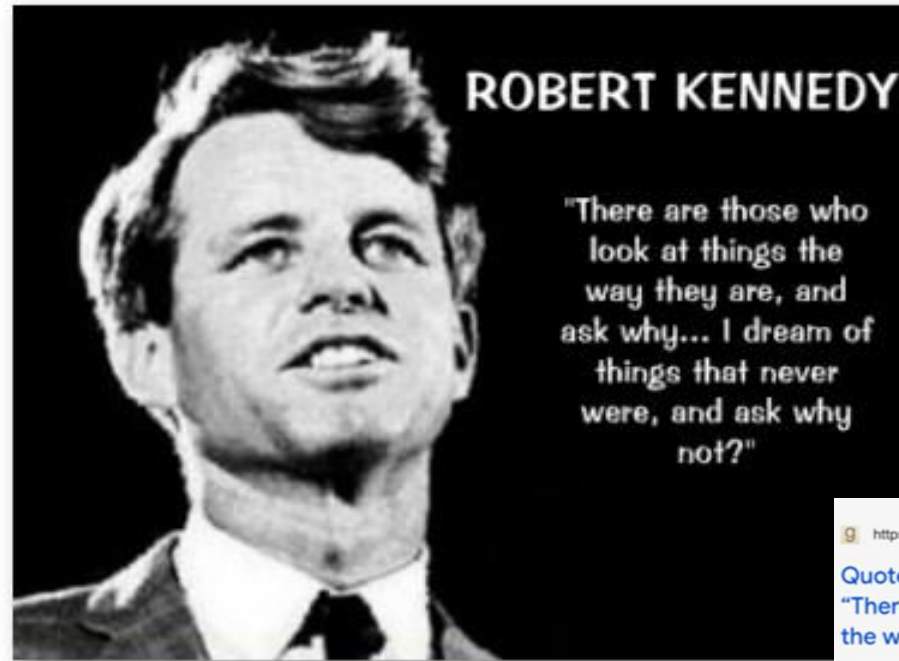
Bron : www.picturequotes.com

Voorwaarde 4: Goed georganiseerde samenwerking

Voorwaarde 5: het Lef om te Durven Dromen

Bron : Pinterest Collection by [CapitanchiardiLuna](#)

<https://www.goodreads.com/quotes>

Quote by George Bernard Shaw:
"There are those that look at things
the way ...

George Bernard Shaw — "There are those that look at things the way they are, and ask why? I dream of things that never were, and ask why not?"

Bedankt voor de aandacht!

U kunt alle bronnen en details terugvinden in de conceptpublicatie van Fusie van Belangen 3.0 op:
[Nyenrode.nl/faculteit-en-onderzoek/personen/p/anke-van-hal](https://nyenrode.nl/faculteit-en-onderzoek/personen/p/anke-van-hal)